

Na osnovu člana 17. Zakona o Vijeću ministara Bosne i Hercegovine ("Službeni glasnik BiH", broj 30/03 i 42/03) i člana 75. stav 2. Jedinstvenih pravila za izradu pravnih propisa u institucijama Bosne i Hercegovine ("Službeni glasnik BiH", broj 11/05), Vijeće ministara Bosne i Hercegovine na 128. sjednici, održanoj 7. septembra 2006. godine, donijelo je

PRAVILA ZA KONSULTACIJE U IZRADI PRAVNIH PROPISA

Član 1.

(**Predmet**)

Ovim Pravilima propisuju se procedure za konsultacije sa javnošću i organizacijama, po kojima postupaju ministerstva i druge institucije Bosne i Hercegovine (u daljem tekstu: institucije) prilikom izrade pravnih propisa.

Član 2.

(**Definicije**)

U smislu ovih Pravila:

- a) Javnost označava javnost uopće,
- b) Organizacije podrazumijevaju pravna lica i grupe građana koji ne pripadaju vladinom sektoru.

Član 3.

(**Vodenje spiska**)

- (1) Svaka institucija vodi spisak organizacija i pojedinaca zainteresiranih za zakonodavne aktivnosti te institucije. Spisak je na raspolaganju svima koji ga pismenim putem zatraže.
- (2) Institucija na spisak dodaje imena svih pojedinaca ili organizacija koji podnesu pismeni zahtjev.

Član 4.

(**Koordinatori za konsultacije**)

- (1) Svaka institucija određuje koordinatora za konsultacije koji je odgovoran za koordiniranje svih obaveza institucije u pogledu konsultacija, uključujući minimalne obaveze u pogledu konsultacija iz člana 6. ovih Pravila i obavezu pripreme izjave iz člana 24. ovih Pravila.
- (2) Svaka institucija može odrediti službenika koji učestvuje u izradi nacrta određenog pravnog propisa da bude odgovoran za vodenje konsultacija koje su obaveza u skladu sa ovim Pravilima.

Član 5.

(**Objavljivanje planiranih normativno-pravnih poslova**)

- (1) Kada institucija sačini spisak planiranih normativno-pravnih poslova, kao dio godišnjeg plana rada, stavlja ga na internet stranicu. U ovom spisku institucija će posebno navesti koji od pravnih propisa imaju značajan uticaj na javnost u skladu sa članom 8. ovih Pravila.

(2) Svaka institucija dostavlja primjerak spiska planiranih normativno-pravnih poslova onima koji su na spisku za konsultacije, kao i ostalima koji ga pismenim putem zatraže.

Član 6.

(Minimalne obaveze u pogledu konsultacija o prednacrtima pravnih propisa)

- (1) Svaka institucija ispunjava minimalne obaveze u pogledu konsultacija o prednacrtima pravnih propisa.
- (2) Minimalne obaveze institucije u pogledu konsultacija su da nakon utvrđivanja teksta prednacrta pravnog propisa:
 - a) Postave prednacrt pravnog propisa na svoju internet stranicu, ukoliko postoji, uz pružanje mogućnosti za dostavu komentara putem interneta; i
 - b) Pozovu na dostavu komentara, obavještavanjem onih koji su na spisku institucije za konsultacije, uz slanje informacija o tome kako mogu doći do primjera prednacrta pravnog propisa.
- (3) Rok za dostavljanje ovih komentara je najmanje 21 dan.

Član 7.

(Izjava o svrsi)

Uz svaku obavijest koja se šalje organizaciji ili pojedincu, uz poziv da daju komentare u skladu sa ovim Pravilima, prilaže se kratka izjava o svrsi pravnog propisa.

Član 8.

(Pravni propisi koji imaju značajan uticaj na javnost)

Prilikom određivanja koji se pravni propisi trebaju izraditi, svaka institucija utvrđuje da li će pravni propis imati "značajan uticaj na javnost" primjenjujući kriterije navedene u članovima od 9. do 13. ovih Pravila. Pored minimalne obaveze u pogledu konsultacija iz člana 6. pravni propisi koji imaju značajan uticaj na javnost podlježu i dodatnim konsultacijama iz članova od 15. do 23. ovih Pravila.

Član 9.

(Pravni propisi koji vode do promjene pravnog statusa)

Pravni propisi kojima se mijenja pravni status lica u pogledu njihovih eventualnih prava ili povlastica imaju značajan uticaj na javnost, kao naprimjer:

- a) Krivični zakoni i zakoni o krivičnom postupku;
- b) Zakoni kojima se ograničavaju ili proširuju mogućnosti sticanja prava na pogodnosti;
- c) Zakoni kojima se utiče na glasačka prava;
- d) Zakoni kojima se utiče na prava u pogledu državljanstva ili prava stranaca koji borave u BiH;
- e) Zakoni kojima se utiče na pristup sudovima;
- f) Zakoni kojima se mijenjaju pravna načela iz prošlosti.

Član 10.

(Pravni propisi koji vode do promjene ekonomskog statusa)

Pravni propisi koji imaju uticaja na ekonomski status lica, uključujući i one sa manjim uticajem na veliki broj lica, kao i one sa značajnim uticajem na ograničen broj lica, mogu imati značajan uticaj na javnost, kao naprimjer:

- a) izmjene poreskih i carinskih zakona;
- b) izmjene pogodnosti ili subvencija;
- c) izmjene propisa o ugovorima koje zaključuje zakonodavna i izvršna vlast;
- d) izmjene zakona o obligacionim odnosima;
- e) izmjene zakona koji reguliraju radni odnos;
- f) izmjene zakona koji se odnose na fiskalnu i ekonomsku politiku; ili
- g) izmjene u zakonima koji utiču na imovinska prava.

Član 11.

(Usklađivanje pravnih propisa sa međunarodnim standardima)

Pravni propisi, koji se moraju donijeti da bi država ispunila međunarodne obaveze ili da bi se primijenili međunarodni standardi, mogu imati značajnog uticaja na javnost, kao naprimjer:

- a) Zakoni u cilju usklađivanja sa evropskim direktivama; ili
- b) Zakoni u cilju poštivanja ili ispunjavanja obaveza koje proizilaze iz međunarodnih sporazuma i konvencija.

Član 12.

(Pravni propisi koji imaju ekološki uticaj)

Pravni propisi koji utiču na prirodnu sredinu, uključujući kvalitet vode i zraka i kojima se nameću ili smanjuju obaveze vezane za korištenje zemljišta i drugih prirodnih resursa mogu imati značajnog uticaja na javnost, kao naprimjer:

- a) Zakoni kojima se ograničavaju ispuštanja (plina i sl.) u prirodnu sredinu;
- b) Zakoni kojima se određuju odštete ili kazne za zagadivanje prirodne sredine;
- c) Zakoni kojima se ograničava korištenje zemljišta iz ekoloških razloga; ili
- d) Zakoni kojima se utvrđuju iznimke od pravnih propisa o zaštiti prirodne sredine.

Član 13.

(Ostali faktori)

Prilikom razmatranja nivoa uticaja na javnost, institucije mogu u obzir uzeti i razne druge faktore, kao naprimjer:

- a) da li zakon predstavlja novinu;
- b) da li je svrha tog zakona usavršavanje zakona;
- c) da li je svrha zakona prilagođavanje tehnološkim promjenama;
- d) da li su te promjene rezultat sudske odluke, kojima se prethodni zakon proglašava nevažećim;
- e) broj osoba u zemlji, regiji ili zajednici, na koje utiče promjena; te
- f) finansijski uticaj na zemlju, regiju ili privrednu granu.

Član 14.

(Pravni propisi koji nemaju značajnog uticaja na javnost)

Za neke vrste pravnih propisa se može pretpostaviti da nemaju značajan uticaj na javnost, izuzev ako okolnosti ne nagovještavaju suprotno, te isti podliježu samo minimalnoj obavezi u pogledu konsultacija iz člana 6. Pravila, kao naprimjer:

- a) Izmjene i dopune radi ispravljanja pravopisnih ili drugih gramatičkih grešaka;
- b) Pravni propisi kojima se vrši kodifikacija ili na drugi način objedinjuju ili reorganiziraju odredbe ili se prebacuju u druge dijelove pravnog propisa bez sadržajnih izmjena.

Član 15.

(Konsultacije o pravnim propisima koji imaju značajan uticaj na javnost)

Kada institucija utvrdi da će neki pravni propis imati značajan uticaj na javnost, tada se vrše opsežnije konsultacije nego što je to predviđeno članom 6. Pravila primjenjujući postupak reguliran članovima od 16. do 18. Institucija donosi odluku o tome koga bi trebalo konsultirati i na koji način bi trebalo obaviti konsultacije.

Član 16.

(Organizacije i pojedinci koji učestvuju u konsultacijama)

Institucija će razmotriti koje organizacije i pojedince će najvjerojatnije interesirati ili će na njih uticati pravni propis i koji mogu dati korisne komentare, te će to od istih zatražiti. U takve organizacije i pojedince, spadaju naprimjer:

- a) javnost i organizacije iz člana 2. ovih Pravila,
- b) eksperti, uključujući i one iz akademске i istraživačke zajednice, kao i iz stranih zemalja,
- c) mediji,
- d) vladini organi, te
- e) pravna zajednica, uključujući advokate, tužioce, sudije i stručna udruženja.

Član 17.

(Oblici konsultacija)

Institucija će se odlučiti za oblik konsultacije, putem kojeg će najvjerojatnije dobiti relevantne smjernice za izradu pravnog propisa. Ti oblici konsultacija obuhvataju traženje pismenih i usmenih komentara putem:

- a) obavijesti ili objavljivanja prednacrta pravnog propisa u štampanim medijima;
- b) informiranja i educiranja o prednacrtu pravnog propisa putem radija i televizije;
- c) obavijesti i objavljivanja prednacrta pravnog propisa na internetu;
- d) direktnog dostavljanja prednacrta pravnog propisa organizacijama i pojedincima;
- e) javnih sastanaka ili okruglih stolova sa odabranim organizacijama i pojedincima; te
- f) radnih grupa koje uključuju eksperte i predstavnike organizacija i pojedinaca.

Član 18.

(Odgovarajuća procedura)

Institucija određuje odgovarajući oblik konsultacija, uzimajući u obzir:

- a) vremensko ograničenje za usvajanje pravnog propisa;
- b) mogućnosti organizacija i pojedinaca da učestvuju u konsultacijama, te
- c) novine ili tehničku složenost teme obradene u prednacrtu pravnog propisa.

Član 19.

(Budžet za konsultacije)

Svaka institucija će planirati dovoljno sredstava u budžetu za ispunjavanje svojih obaveza u pogledu konsultacija, u skladu sa ovim Pravilima.

Član 20.

(Vremenski okvir za konsultacije)

Institucija može vršiti konsultacije u bilo kojoj fazi izrade prednacrta pravnog propisa, ali će ostaviti dovoljno vremena za završetak konsultacija, prije dostavljanja nacrta pravnog propisa Vijeću ministara Bosne i Hercegovine (u dalnjem tekstu: Vijeće ministara).

Član 21.

(Pismeni komentari)

Institucija ostavlja organizacijama i pojedincima period od najmanje 30 dana za dostavu komentara, kada oblik konsultacije omogućava pismene komentare.

Član 22.

(Usmeni komentari)

Institucija snima komentare audio ili drugim sredstvima i priprema sažetak tih komentara, u slučaju kada oblik konsultacije omogućava usmeno iznošenje komentara.

Član 23.

(Korištenje komentara)

- (1) Institucija uzima u obzir komentare, bilo pismene ili usmene, prilikom pripreme nacrta pravnog propisa za Vijeće ministara.
- (2) Komentari se mogu grupirati i sažeti, da bi se izbjeglo suvišno ponavljanje.
- (3) Institucija može odlučiti da prihvati ili odbaci bilo koji komentar, ali pripremit će pismeni izvještaj, koji sadrži razloge za takvu odluku. Taj izvještaj je dio izjave koju institucija podnosi Vijeću ministara.

Član 24.

(Izjava koju institucija podnosi Vijeću ministara)

Prilikom podnošenja nacrta pravnog propisa Vijeću ministara na usvajanje, institucija:

- a) izjavljuje da su ispunjene minimalne obaveze u pogledu konsultacija;
- b) izjavljuje da li nacrt pravnog propisa ima značajnog uticaja na javnost ili ne, te obrazlaže svoj zaključak;
- c) obrazlaže odluku o obliku konsultacija koju je donijela i opisuje konsultacije koje je izvršila; te
- d) izjavljuje da je institucija postupila sa primljenim komentarima u skladu sa ovim postupkom, te da je dostavila potrebni izvještaj, u skladu sa članom 23. stav 3. ovih Pravila.

Član 25.

(Dostupnost izjave široj javnosti)

Svaka institucija će svima koji pismenim putem zatraže primjerak izjave iz člana 24. ovih Pravila omogućiti da je dobiju.

Član 26.

(Izuzimanje)

- (1) U izuzetnim okolnostima, rukovodilac institucije može izuzeti instituciju od obaveze da izvrši konsultacije, ukoliko ocijeni da uslijed jednog ili više dolje navedenih razloga izuzimanje potrebno:
 - a) hitne okolnosti;
 - b) nepredviđene međunarodne obaveze; ili
 - c) sudskog poništenja dijela ili cjelokupnog zakona.
- (2) Rukovodilac institucije dostavlja Vijeću ministara detaljne razloge za ovakvo izuzimanje.

(3) Izuzimanjem se institucija ne oslobađa ispunjenja minimalnih obaveza u pogledu konsultacija, koje proizilaze iz ovih Pravila.

Član 27.

(Prosljedivanje prijedloga zakona Parlamentarnoj skupštini)

Prilikom prosljedivanja prijedloga zakona Parlamentarnoj skupštini Bosne i Hercegovine na usvajanje, Vijeće ministara prilaže izjavu datu u skladu sa članom 24. ili odluku o izuzimanju donesenu u skladu sa članom 26. ovih Pravila.

Član 28.

(Ispunjavanje sporazuma koje predviđaju konsultacije)

Institucija može sklapati sporazume sa organizacijama i pojedincima koji će vršiti konsultacije u skladu sa ovim Pravilima.

Član 29.

(Odbijanje uvrštavanja u dnevni red sjednice)

Vijeće ministara može odbiti da uvrsti nacrt pravnog propisa na dnevni red sjednice Vijeća ministara, ukoliko institucija nema potrebnu izjavu ili odobren zahtjev rukovodioca institucije za izuzimanje. U takvim slučajevima, generalni sekretar Vijeća ministara vraća nacrt pravnog propisa instituciji, kako bi postupila u skladu sa ovim Pravilima, te joj određuje rok.

Član 30.

(Stupanje na snagu)

Ova Pravila stupaju na snagu osmog dana od dana objavljivanja u "Službenom glasniku BiH".

VM broj 182/06
7. septembra 2006. godine
Sarajevo

Predsjedavajući
Vijeća ministara BiH
Adnan Terzić, s. r.